

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan s večer, izimši nedelje in praznike, ter volja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Delavski praznik.

V Ljubljani, 3. maja.

Prvi dan maja meseca, novodobni delavski praznik, minil je dosti mirno. Pred nekaterimi leti sklenili so delavci navdušeno, da bodo vsako leto na ta dan odložili delavsko orodje in priredili velikaške manifestacije za emancipacijo delavskega ali četrtega stanu, v prvi vrsti pa za osemurni delavnik in za splošno volilsko pravico. Prvo leto posrečila se jim je ta namera še dosti dobro. Takozvani kapitalistični krogi so se tedaj prepričali, da imajo proti sebi ogromno večino delavskega stanu, prireditelje in udeležnike tiste demonstracije je pa prešinila zavest, da so mogočen faktor, kateremu se bo prej ali slej posrečilo, premeniti sedanjí brez dvoma nepravilni socialni red. Drugih, sosebno praktičnih nasledkov pa ta demonstracija ni imela in zategadelj jel se je delavski stan od te ideje odvrčati. Prvi so to storili angleški delavci. Ti praznujejo samo prvo nedeljo meseca maja; njim so se letos pridružili tudi nemški socialisti, a tudi v posamnih mestih, v deželah, kjer je sicer socialistična stranka oficijelno slavila prvi dan maja meseca, ni letos delavski stan iz materijelnih ali drugih ozirov priredil nikake demonstracije, tako da je bila ta le polovičarska, tudi če se ne upošteva, da neimovito kmetasko prebivalstvo še ni navdano s socialističnim duhom.

Kakor rečeno minil je letošnji delavski praznik skoro povsem mirno, ker posamnih izgrediv ni rezati na rovaš delavski stranki kot taki. V velikih mestih in v krajih, kjer je obrtnost velika, bile so demonstracije večje, v manjših krajih manjše, ponekod pa jih sploh ni bilo. Tudi v naši državi je bilo praznovanje samo parcijelno, če tudi se je socialistična stranka trudila, da bi priredila čim sijajnejšo manifestacijo. Na vseh prirejenih shodih izrekli so se delavci za osemurni delavnik in za splošno volilsko pravico. To sta namreč za sedaj kardinalni tirjati delavske stranke in ker smo mi vedno podpirali in zagovarjali vse opravilne tirjatve delavcev, je gotovo umestno, ako tudi proti tema dvema določimo svoje stališče.

Da je položaj proletarijata jako slab, tega

nihče ne taji. Naša država storila je v tem oziru že marsikaj; skrbela je za ustanovitev bolniških blagajnic, delavskih zavarovalnic za slučaj nezgode, omejila obrtno svobodo, valed katere so bili delavci izročeni podjetnikom na milost in nemilost, ustanovila obrtne nadzornike, skratka, storila je mnogo dobrega in koristnega. Tudi zahtevi osemurnega delavnika se le malokdo principijelno protivi, a ker je to le bolj denarno vprašanje, zato se ne dá hitro rešiti, zlasti tam ne, kjer ima delodajalec obilo delavskih sil na izbero. Tudi niso gospodarske razmere povsod jednake in pri določitvi delavnika je to odločilnega pomena. Zategadelj sodimo, da to vprašanje vsaj v bližnji prihodnosti še ne pride na dnevni red, akopram ni dvomiti, da bodo delavci tudi to dosegli, kadar bodo za to razmere ugodne.

Drugače pa je s splošno volilsko pravico. Ravno v naši državi je volilska pravica kaj krivično rezervirana le nekaterim krogom in bilo bi le pravično in dobro, da se razširi. V tem oziru so naše simpatije na strani delavcev, ker drugod niti biti ne morejo. Kar je mala Belgija na predlog klerikalnega Nysena dovolila, vsaj do tega imajo pravico tudi avstrijski državljani. V Belgiji, kjer je šest milijonov prebivalcev, bo odslej 1,200.000 volilcev, v Cislitvanski, kjer je 23 milijonov prebivalcev, pa je samo 1,249.000 volilcev, torej le za 49.000 več, kakor v Belgiji! Te številke govoré tako jasno, da jim nimamo ničesar pristaviti.

Deželni zbor kranjski.

IX. seja dne 2. maja 1893. leta.

(Dalje in konec.)

Posl. Krsnik in drugi stavlja jo nastopni samostalni predlog:

Slavni deželni zbor!

Gledé na to, da slamarska obrt v Domžalah in okolici zadnja leta vidno propada, gledé na to, da tiči glavni uzrok tega propada v tem, da razpolaga tuja konkurenca z boljšim surovim materijalom in finejšim pletenjem nego je domače; gledé dalje na to, da so podani naravni pogoji za toliko povzdigo teh faktorjev na domači zemlji, da bi bolj

vzgojeni mogli uspešno stopiti v boj s tujimi izdelki, — stavijo podpisani predlog:

Deželnemu odboru se naroča, obrniti svojo pozornost na to vprašanje ter vzlasti razmotrivati, kako bi se vpeljalo in povzdignilo pridelovanje boljše surove slame, in kako bi bilo pridobiti in nastaviti sposobne učitelje, ki bi poučevali v pletenji po inozemskih uzorcih, — ter gledé pokritja potrebnih troškov, oziroma prispevka k istim stopiti z vlado v dogovor.

Posl. Šuklje in drugi stavlja jo samostalni predlog:

Slavni deželni zbor naj sklene:

Kiparju Alojziju Ganglu izreka se za njegove umotvore za gledališko zgradbo priznanje deželnega zbora ter dovoli iz deželnih sredstev nagrada 500 (petsto) goldinarjev.

Vsi trije predlogi pridejo v obravnavo v jedni prihodnjih sej.

Posl. dr. Papež poroča o prošnji podobčine Klenik za izločitev iz občine Št. Peter in ustanovitev samostalne občine.

Po nasvetu upravnega odseka se naroči deželnemu odboru, naj stori vse potrebno, da se ugodí tej prošnji.

Posl. Lenarčič poroča o letnem poročilu deželnega odbora, in sicer o § 6. (Občila) Obširno poročilo deželnega odbora o cestnih zadevah vzelo se je na znanje brez ugovora, le pri Novomeškem okraji oglašil se je posl. pl. Langer izrazujoč nekatere želje gledé tamošnjih okrajnih cest.

Posl. Povše poroča o § 3. poročila deželnega odbora: Deželna kultura, in se prestopi takoj v podrobno debato.

Pri marg. št. 10. oglašil se dež. vlade voditelj, baron Hein ter naznani, da je ministerstvo vzelo na znanje predloge dež. odbora gledé uravnave Save v delnih progah Tacen-Črnuče in Črnuče-sv. Jakob.

Posl. Lavrenčič izreka željo, naj bi se dela za uravnavo Vipavskih vodá vender nekoliko pospešila, na kar je odgovoril deželni odbornik dr. Papež.

Posl. Kavčič ni zadovoljen s pojasnili dr. Papeža in z britkim sarkazmom kritikuje počasno ravnanje o zadevi, ki je za Vipavce vitalnega inte-

LISTEK.

Gostilna ob véliki cesti.

(Ruski spisal J. S. Turgenev, preložil Ivan Gornik.)

(Dalje.)

Akim je vzdrhtel: bila je njegova žena.

Zgrabil je za vajeti.

— Čemu neki ustavljati, zamrmral je Efrem: — radi babe ustavljati? Nu-u!

Toda Akim je naglo ustavil konja.

Tisti hip prihitela je Avdotja do ceste in se zgrudila z licem v prah.

— Dragi moj, Akim Semenič, zavpila je: — tudi mene je izgnal!

Akim jo je pogledal in ni se ganil, samo krepkeje je nategnil vajeti.

— Urá! zakričal je Efrem znova.

— Torej te je izgnal? rekel je Akim.

— Izgnal, dragi golobček moj, odgovorila je Avdotja ihté. — Izgnal, dragi moj. Hiša, pravi, je zdaj moja, idi torej ven.

— To je resna stvar! dobro, opomnil je Efrema resno.

— In ti si nameravala ostati, opomnil je Akim trpko, sedeč na telegi.

— Kako ostati! Dá, dragi moj, rekla je Avdotja, ki se je bila dvignila na kolena in zopet tresčila ob zemljo: — ti ne veš, jaz... Ubij me, Akim Semenič, ubij me tu na mestu...

— Čemu naj bi te bil, Arefjevna, rekel je Akim žalostuo: — sama si se kaznovala, kaj hočeš še?

— Ali kaj misliš, Akim Semenič... Vedi, novci... tvoji novci... Vedi, ni jih, tvojih novcev namreč... Vedi, jaz, prokleta, vzela sem jih iz podpolice in sem dala vse temu zlodeju Naumu, jaz prokleta... In zakaj si tudi meni povedal, kje hraniš novce, prokleta jaz... On je za tvoje novce tudi hišo kupil... ta zlodej...

Ihtenje zadušilo ji je glas.

Akim se je zgrabil z obema rokama za glavo.

— Kako! zakričal je naposled: — torej tudi novci so šli... tudi novci in hiša, in ti si to... A! Iz podpolice si jih vzela... vzela... Dá, ubil te bom, vražja baba...

In skočil je s telege.

— Semenič, Semenič, ne pretepaj, ne dèri se, zajecjal je Efrem, katerega je zbok takega nepričakanega dogodka jela ostavljati pijanost.

— Ne, dragi, ubij me, dragi, ubij me, proketo; bij, ne posušaj ga, kričala je Avdotja in se krčevito valjala ob Akimovih nogah.

Obstal je, pogledal jo, odšel nekaj korakov in sedel v travo poleg ceste. Nastal je kratek molk. Avdotja je obrnila glavo proti njemu.

— Semenič, a Semenič, rekel je Efrem, privzdignivši se v telegi: — dosti tega — saj stvari — to je revščini ne pomoreš. Fej, kakšen slučaj, nadaljeval je tako rekoč za-se: — taka prokleta baba... Stopi k njemu, pristavil je, naklonivši se čez drog k Avdotji: — vidiš, zblaznel je.

Avdotja je vstala, približala se Akimu in se zopet zgrudila k njegovim nogam.

— Dragi, začela je s slabim glasom...

Akim je vstal in se vrnil k telegi. Zgrabila ga je za krilo kaftana.

— Idi proč, zakričal je strogo in jo odpahnil.

— Kam hočeš, vprašal ga je Efrem, ko je videl, da zopet seda k njemu.

— Hotel si me peljati do doma, rekel je Akim: — popelji me torej do svojega doma... Vidiš, mojega ni več. Kupili so ga od mene.

— I no, izvoli, popeljeva se k meni. A kaj bo ž njo?

ga postaviti v prvo vrsto, potem ne sme to biti tisti element, ki gravitira iz države. Slovenci in Hrvati in maloštevilni Tržaški, Goriški, Puljski in Opatijski Nemci morajo biti lojalni in avstrijski, ker drugega ne morejo nič biti. Kam pa naj gravitirajo, če ne v Avstrijo? Italijani so večinoma slabi Avstrijci in prav ta slabo-avstrijski element se protežira. Res, če bi se hotelo (kar pa se gotovo ne) pripraviti ilirsko za priklopljenje k Italiji, ne moglo bi se drugače postopati, kakor se postopa sedaj. — Kaj bo iz tega? Večina primorskega prebivalstva je slovanska, mmo nje eksistira majhna, a spoštovanja vredna nemška manjšina v Trstu, Gorici, v Pulju in Opatiji, a vse te in sploh vse vlada Italijan — vsled protekcije, katero uživa na Dunaji in v Trstu. Dve tretjini namestniških referentov in okrajnih glavarjev, dve tretjini okrajnih sodnikov in tri četrtine višjih sodnikov stojé na stališči poitalijančevanja in sodijo, da je popolnoma naravno, če se vsa dežela italijansko uravna in apretira. Tisti, ki tega niso hoteli, kakor prejšnji dvorni svetnik baron Rechbach v Gorici, okrajni glavar Conti in drugi, so preslabi, da bi kaj dosegli. Kaj bo iz Primorske? Ali boče Avstrija opustiti svoj emporij in svoj svet ob Adriji? In če tega ne, ali hoče čakati, dokler je to zrelo za odpad? Koliko časa bo še trajala ta „prijaznost“ z ljudmi, ki silijo ven iz Avstrije? Quo usque tandem? — Mi nimamo temu izvajanju ničesar dostaviti.

Cesar v Budimpešti.

Madjarski in Madjarom služeči listi hoteli so cesarjevo potovanje v Budimpešto politično fruktificirati, češ da je bilo vse pisarjenje o kakem nesporazumenju povsem neosnovano. Z druge strani pa se čuje, da s cesarjevim prihodom v Budimpešto nikakor niso odstranjena nesporazumenja in ni razjasnen politični obzor. Cesar pride v Budimpešto jedino le radi vsakoletne vojaške revuje. Madjarski listi naznanjajo, da se bodeta vršila v kraljevskem dvorcu dva velika dinerja in da bodo povabljeni tudi voditelji opozicije, a prav verjetno to ni; najbrž je to le brumna želja. — Včeraj se je sešla magnatska zbornica in izvestni krogi govoré, da se bo izrekla zoper cerkveno politiko in bo dala vladi formalno nezaupnico.

Vnanje države.

Srbska skupščina.

Due 18. junija se snide srbska skupščina, za katero se bodo vršile koncem tega meseca volitve. Prva predloga, s katero se ji bode baviti, je trgovinska in veterinarska pogodba z Avstro-Ogersko. Predvčerajšnjim sestavila je vlada posebno komisijo, kateri je izdelati dotični zakonski načrt. Kakor javljajo nekateri listi, je pravočasna parlamentarna rešitev popolnoma zagotovljena.

Nemška vojaška predloga.

O tej stvari, o kateri se je že toliko pisalo in govorilo, prihajajo nove vesti. Vodja centra Huené je stavil posredovalni predlog, glasom katerega bi se polagoma pomnožilo presenčno stanje nemške vojske do 53.500 mož več kakor sedaj, dočim zahteva vlada 60.000 mož več. Vrh tega bi se za čas, dokler velja pomnožitev, to je za dobo 5 let, uvedlo dveletno službovanje. Troški za to pomnožitev bi znašali namestu od vlade preračunjenih 64 milijonov mark samo 55 milijonov. Tudi svobodomiselná stranka je obnovila svoj že jedenkrat zavrženi posredovalni nasvet, a kakor se poroča, je državni kancelar izrekel se za Huenetov predlog, tako da utegne ta cbveljati.

Angleška zbornica.

Po ostrih debatah o irski predlogi zavladal je v angleškem parlamentu nekaj bolj koncilijanten ton in stari Gladstone si je celo stekel splošno priznanje vseh strank s svojim govorom o predlogu radikalca Dilkeja, naj Angleška zapusti Egipt. Gladstone je rekel, da je okupacija Egipta za Angleško veliko breme in tudi risiko; permanentna okupacija bi bila zoper tradicionalno politiko Velike Britanske, zoper Turčiji dane obljube in zoper mednarodno pravo, a vzlic temu ne more Angleška sedaj zapustiti Egipta z ozirom na svoje obveze. Dokler se v Egiptu ne utrde normalne razmere, dotlej ga ne more Angleška zapustiti. Sicer pa bi imela Angleška pravico sklicati konferenco veselil, da se dožene nov arrangement. — Gladstone je govoril jako previdno in se ni na nobeno stran vezal. On bi sicer bil unet za to, da Angleška prepusti Egipt svoji usodi, ali sedaj, ko ima toliko skrbi za irsko predlogo, si ne mara nakopati novih nasprotnikov. Zbornica je Dilkejev predlog odklonila. V ponedeljek se začne specialna debata o home-rule načrtu.

Dopisi.

Od Save. 27. aprila. [Izv. dop.] (V prospeh slovenskih posojilnic na Kranjskem) naj bi izvolil tudi kranjski deželni zbor nekoliko pripomoči. Kako se lepó razvijajo štajerske in koroške posojilnice! Teh je že nekako tako število, kolikor je sodnijskih okrajev v teh pokrajinah. Ne-katere izmed njih so tudi že kaj trdne, posebno na Štajerskem. Naj bi torej kranjski deželni zbor ponemal štajerske poslance!

Mi sicer našim poslancem v Ljubljani ne svetujemo, da bi kopirali v tej točki svoje štajerske tovariše, kajti s sklepom štajerskega deželnega zbora se do pičice ne vjemamo.*) Snovanje tako malih posojilnic, kakor jih nasvetuje Raiffeisen, ki se ne raztezajo dosti čez jedno faro ali občino, ni namreč posebno umestno, ker se taki pritlikovi zavodi nikdar prav razvijati ne morejo. A deželni zbor kranjski bi lahko v drugi obliki kaj storil. Najkoristnejše bilo bi snovanje okrajnih posojilnic, kakoršnih imamo na Kranjskem že nekda, ki vse prav vapošno delujejo, namreč v Ljubljani, Črnomlju, Metliki, Žužemberku, Krškem, Ribnici, Vrhniki, Logatci, Kamniku, Radovljici in Postojini. A Korošci celo, ki imajo že 16 posojilnic, in Štajerci so kranjske domoljube v tej točki že prekosili. Tudi Goričani utegnejo to v kratkem storiti, kajti letos sta se ustanovili ondi že dve krepki posojilnici, namreč v Tolmini in v Cerknem. Tudi v Kobaridu jo utegnejo v življenje spraviti.

Na Kranjskem je pa še 17 sodnijskih okrajev brez posojilnic, namreč Novo Mesto, Trebnje, Kostanjevica, Mokronog, Radeče, Litija, Zatičina, Škofja Loka, Velike Lašice, Lož, Cerknica, Idrija, Tržič, Kranjska Gora, Senožeče, Vipava in Ilirska Bistrica.

Za ustanovitev in pospeševanje slovenskih posojilnic stori po Slovenskem posebno veliko „Zveza slovenskih posojilnic“ v Celji; ona sodeluje, kjerkoli se snuje nov zavod, izdaja „Letopis“ o stanju vseh posojilnic, v katerem jim daje potrebne navode in nadzoruje na domu vse posojilnice, katere so se jej pridružile. Za nadzorstvo štajerskih in koroških posojilnic je imenovala „Zveza“ gosp. Simona, tajnika Mariborske posojilnice, ki je lani pregledal vse štajerske, letos bode pa koroške zavode. Da more „Zveza“ tej veliki nalogi kos biti, podpirajo jo prav izdatno štajerske posojilnice same. S Kranjskega pa ne dobiva toliko podpore; zato bi bilo želeli, da bi jo podpiral vsaj kranjski deželni zbor, do katerega se je letos s prošnjo obrnila, ker namerava „Zveza“ letos tudi kranjske posojilnice z nadzorstvom podpirati (in po možnosti pomagati pri snovanju novih zavodov), kajti v ta namen je imenovala tajnika posojilnice v Krškem, gosp. Lapajnetu.

*) Vide dopis iz Grada v „Slov. Narodu“ z dne 27. t. m. Uredništvo.

Domače stvari.

— (Sokolski večer.) Začetek jutrišnjemu Sokolskemu večeru v vrtnem salonu gosp. Hafnerjeve pivarne je ob 8. uri zvečer. Da se doseže namen teh večerov, je želeli, da se jih društveni udeležé v obilem številu.

— (Tretji glasbeni večer.) ki sta ga priredila včeraj zvečer koncertna mojstra gg. H. Baudis in K. Hoffmeister v dvorani starega gledališča, bil je prav dobro obiskovan, dokaz, da so se ti večeri občinstvu prikupili. Poleg že znanih sodelujočih močij predstavila se je včeraj občinstvu gdčna. Ana Šuklje, v kateri smo spoznali prav spretno igralko na glasoviru, posebno v prvi točki Allegro iz Goldmarkove „Suite“, op. 4., katero je igrala z g. Baudisom. G. Razinger pel je dve pesmi Hoffmeisterovi, v katerih kaže skladatelj svojo temeljito muzikalno zmožnost, vendar bi želeli nekoliko več melodije, kar je pri pesmi, posebno našemu občinstvu namenjeni, vendar-le prva stvar. Pel je g. Razinger prav dobro, kakor običajno. Gounodova „Himna sv. Cecilije“ je veličastna skladba, katero so izvajali g. Hoffmeister (orglje), gdčna Šuklje (glasovir) in g. Baudis (goshi) tako dovršeno, da so jo morali ponoviti na občno željo. Saint-Saënsova „Rapsodija na britanske narodne pesmi“ dala je g. K. Hoffmeisteru priliko pokazati se izbornega igralca na orgljah in ga je občinstvo odlikovalo z živahnim aplavzom. Kličkova troglasna ženska zbor „Izgovor“ in „Osat“ sta prav ljubki in lepo izdelani humoristični kompoziciji, skoraj prelahkega genra za včerajšnji večinoma moderno klasični program. Izvajali sta se pod vodstvom g. Baudisa dobro, posebno drugi, ki se je moral ponoviti. Popolnemu uspehu prvega škodovala je nekoliko nejasna intonacija v poslednjih taktih. Griegova 3. velika sonata za glasovir in gosli, C moll, op. 45, zaključila je vspered. Gg. Baudis in Hoffmeister sta prav izborno zmagovala velike težave te znane skladbe in tako prav dostojno končala vrsto glasbenih večerov, za katere jima je občinstvo gotovo hvaležno.

— (Slika prvih urednikov „Slovenskega Naroda“.) Antona Tomšiča, Josipa Jurčiča in Ivana Železnikarja, katero smo prinesli v slavnostni številki našega lista in ki si je stekla splešno priznanje, dobiva se sedaj natisnena jako lično na eleganten karton po 20 kr. izvod in sicer v „Narodni Tiskarni“ pri knjigotržcu g. A. Zagorjani in tudi v drugih knjigotržnicah.

— (Pevsko društvo „Ljubljana“) priredi v nedeljo dné 14. maja t. l. svoj društveni izlet na Šmarno Goro, kjer bode ob polu 10. uri dopoldne sv. maša, pri kateri bode pel oddelek društvenih pevcev. Izletniki zbirajo se ob 6. uri zjutraj na južnem kolodvoru, od koder se ob polu sedmi uri z gorenjskim vlakom peljejo do Vižmarji in od tu krenejo peš na „Goro“. Po obedu, ki bode tudi na Šmarni Gori, vrnejo se društveniki v Št. Vid, da posetijo veselico ženske podružnice sv. Cirila in Metoda, katera se bajé ta dan prirediti namerava. Društveniki in prijatelji petja od tukaj in iz okolice se k mnogobrojni udeležbi najuljudneje vabijo.

— (Mestna branilnica Ljubljanska.) Meseca aprila uležilo je v mestno branilnico Ljubljansko 551 strank 197.639 gld. 75 kr., vzdignilo pa 392 strank 151.282 gld.

— (Starinske najdbe pri mestu Kranju.) V zadnjem sešitku izbornik „Izvestij“ muzejskega društva za Kranjsko čitamo nastopno prezanimljivo notico: Na severu od Kranja precej za farnim pokopališčem proti zapadu, kjer koplje g. pivovarnar Mavril Mayer temelj za novo klet, se je našlo zadnje dni imenitno prazgodovinsko pokopališče. Delavci so prekopali že več ravnih grobov, toda raznesli so nekaj lepih najdb na razne strani. Posrečilo se je pa g. Pečniku, ki je s čast. gg. J. Vrhovnikom in A. Koblarjem 26. aprila t. l. šel preiskovat prazgodovinske naselbine okrog Kranja, otiči še nekaj lepih, izvrstno ohranjenih izkopin, namreč 5 krasnih fibul, mej njimi dve prav redke vrste in jedno čolničasto, veliko zalasnico in železno sekuro. Vse to je lastnik gospod trgovec Franc Omersa velikodušno podaril omenjenim gospodom za deželni muzej. Ker je gosp. Mayer tudi blage volje dal g. Pečniku dovoljenje, da dalje preiskuje, se bode kmalu pokazalo, da je bil kraj, kjer stoji gorenjska stolica, obljuden že davno pred Kristusovim rojstvom. Najdbe spadajo namreč v hallstattsko dobo in so posebno važne zaradi tega, ker se na Gorenjskem doslej sploh še ni nič takega našlo.

— (Umrli je) na svojem posestvu v Št. Rupertu minuli teden gospa Albina baronica Lang rojena grofica Barbo v 66. letu svoje dobe. Bila je jako dobrotljiva gospa. — V Celovcu umrl je minuli teden knezoškofjski dubovni svetnik in bivši profesor na tamošnjem semenišči P. Sigismund Gradišek, rodóm kranjski Slovenec. Rodil se je l. 1814. v Gameljnih pod Šmarno goro.

— (Učiteljsko društvo za postojin-ski šolski okraj) zborovalo bode dné 25. t. m. točno ob 1/2 11. uri dopoldne v šolskem poslopji v Orehku. Točke dnevnega reda so: 1.) Praktični učni poskus 138. Pegasta sova III. berilo. Referent gosp. učitelj Rudolf Horvat. 2.) Zakaj učitelj v javnem življenji ne uživa istih pravic in istega spoštovanja, katero mu pristojá po njegovem vzvišenem poklici? Referent gosp. nadučitelj Simon Punčah. 3.) Petje. Gospodične učiteljice in gosp. učitelje ter vse prijatelje narodne šole uljudno vabi odbor.

— (Iz Gorice) se nam piše: V Vašem cenjenem listu št. 98 priobčujete dopis iz Gorice z dné 28. aprila o porotni obravnavi Podgorske zadeve, ki ga je treba popolniti. Gosp. dopisnik trdi, da sta bila mej porotniki samo dva Slovenca. Pristaviti je, da v celem imeniku porotnikov sta bila samo dva Slovence in za Podgorsko zadevo je bil jeden sam izžreban. To dokazuje, da so pri nas na Goriškem prav čudne razmere in skoraj bi bil čas, da bi se naši poslanci v deželnem zboru krepko uprli sedanjemu sistemu.

— (Slov. akad. tehn. društvo „Ilirija“ v Gradci) imelo je osnovalno sejo dné 29. aprila, v kateri se je volil nastopni odbor: Prvomestnik: drd. med. Viktor Gregorič, drugomestnik: drd. med. Makso Konečnik, tajnik: cand. med. Janez Robida, blagajnik: drd. med. Makso Dereani, gospodar: cand. phil. Fran Eder, odbornika: cand. med. Josip Machan in stud. med. Makso Pregl.

— (C. kr. generalno ravnateljstvo avstr. drž. železnic) razglašá, da se je prižrebanji prioriteta obligacij I. in II. emisije, za-

resa. Trtna uš in z druge strani voda uničili sta nekdanje blagostanje v Vipavski dolini. Naj se vendar nekaj stori, da se prepreči izseljevanje ljudij v Ameriko.

Posl. Hribar omenja pri marg. št. 21., da se barjanom godi velika škoda po najemnikih ribištvu, ker se ribari tudi po velikih jarkih in jih tako poškoduje. To naj bi preprečile politične oblasti. Zato stavi resolucijo: *Kr. deželna vlada se pozivlje, naj primernim putem ukrene potrebo, da se prebivalstvu barja po zakupnikih ribištvu ne bode godila škoda. Resolucija se vzprejme.*

Visoka c. kr. deželna vlada se pozivlje, naj primernim putem ukrene potrebo, da se prebivalstvu barja po zakupnikih ribištvu ne bode godila škoda. Resolucija se vzprejme.

Posl. Kavčič izreka pri marg. št. 37. željo, naj se hitreje dela pri preskrbljevanju vode na Krasu, ker potreba je velika. Na to mu odgovarja dež. vlade voditelj baron Hein, da je vlada že mnogo storila v tem oziru, da pa se taka dela ne smejo prenašati, to se je videlo pri napravi vodovoda v Ribnici. Ko je še posl. dr. Papež izrekel željo, naj se pospešujejo dotična dela in je spregovoril poročevalec Povše, odobrilo se je poročilo dež. odbora v celoti.

Potem se je rešila dolga vrsta prošenj.

Posl. Hribar poročal je o prošnji „Glasbene Matice“ za denarni prispevek in za brezobrestno posojilo ter jo priporočal prav toplo gledé na veliko važnost tega zavoda, na katerem se poučuje toliko učencev, kakor v nobenem drugem glasbenem zavodu v Ljubljani. Podpore, katere dobiva društvo, so le skromne. V izrednem občnem zboru se je odobril sklep, da se za društveno šolo kupi hiša za 15.000 gld. Finančni odsek predlaga:

Prošnja „Glasbene Matice“ za naklonitev primernega prispevka za nakup društvene hiše se odkloni: dovoli se pa v ta namen iz deželnega zaklada brezobrestno posojilo 6000 gld., katero se ima pokriti v 10 letih s prispevki po 600 gld., katere dežela plačuje vsakoletno „Glasbeni Matici“. To posojilo uknjižiti se ima na drugem mestu in sicer takoj za posojilom mestne hranilnice Ljubljanske — na hiši št. 8 v Gospodskih ulicah v Ljubljani.

Prošnja gosp. Jerneja Pečnika iz Krškega za nagrado in za podporo za nadaljevanje izkopavanja se je izročila dež. odboru, da jo uvažuje, ker si je gosp. Pečnik res pridobil že velike zasluge za izkopavanje starin in obogatil dež. muzej z zanimivimi najdbami. Dovoliti sme dež. odbor vsoto do 400 gld.

Istotako izročile so se dež. odboru v primerno rešitev prošnje: Antona Koprivnikarja, bivšega podjetnika zgradbe ceste čez Wagenšperk, za doplačilo; županstva v Dolenjivasi za podporo za vrejenje studentov v Grčaricah; županstva v Dolenjem Logatecu za podporo za izpeljavo sanitetnih odredb c. kr. političnih oblastev; županstva na Planini pri Vipavi za podporo za napravo vodnjakov in županstva na Črnomvrhu za podporo za napravo občinske poti.

Dovolile so se nastopne podpore: Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji 200 gld.; društvu gospej krščanske ljubezni za podporo za poselsko zavetišče Jozefinum letna podpora 200 gld. za tri leta (fin. odsek predlagal je po 100 gld.);

Akim ni ničesa odgovoril.

— In mene, mene, vprašala je jokaje Avdotja: — komu ostavljaš mene? ... Kam naj grem jaz?

— Idi k njemu, komur si moje novce odnesla, rekel je Akim, ne obrnivši se ... Poženi, Efrem!

Efrem je udaril po konji, telega se je premaknila. Avdotja je zaplakala ...

Efrem je živel jedno vrsto od Akimovega dvora v majbni hišici, v popovski vasi, razprostirajoči se okrog samotne peterokupolne cerkve, katero so vsled oporoke nedavno postavili nasledniki bogatega kupca. Efrem vsa pot ni rekel Akimu besede, samo včasih je zmajeval z glavo in mrmral besede, kakor: „Ah ti, da, eh ti!“ Akim je sedel nepremično nekoliko od Efrema v stran obrnjen. Končno sta se pripeljala do doma. Efrem je skočil prvi s telege. Prihitela mu je nasproti šestletna deklica v nizko podpasani srajčici in zakričala:

— Ata! ata!

— Kje pa je mati? vprašal jo je Efrem.

— Spi v hlevu.

— No, naj spi. Akim Semenič, blagovolite v sobo.

(Treba je opomniti, da ga je Efrem tikal samo v pijanosti, Akimu so celo drugačne osebe rekale vi.)

Akim je vstopil v cerkvenikovo hišo.

(Dalje prih.)

samostojnemu ribarskemu odseku c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani za napravo novega vodovoda v ribogojnem zavodu na Studencu podpora 340 gld.; stavbiškemu odboru za zgradbo poti v Radoljski soteski na strmi strani ob Radolji 300 gld. podpore.

Posl. Hribar poročal o marg. št. 4. § 5. letnega poročila dež. odbora (bilanca Ljubljanskega mestnega posojila), in sicer le na kratko, ker so bila poročila prejšnjih let prav obširna.

Glavna bilanca posojilnega zaklada, odštevši račun izgube in dobička, kaže v pasivih 1.619.667 gld. 46 kr., v aktivih 1.545.829 gld. 40 $\frac{1}{2}$ kr., torej nedostatka 73.838 gld. 5 $\frac{1}{2}$ kr., kateri se je v primeri z onim leta 1890. zmanjšal za 2.455 gld. 64 kr. Specijalna rezerva je koncem leta 1891. narasla na 26.246 gld. 34 kr., se je torej pomnožila za 1.019 gld. 17 kr. Stanje obligacij iznaša koncem leta 1891. v zlati renti 160.000 gld. ali po kursni vrednosti 175.280 gld., v primeri s kursno vrednostjo 1890. leta 171.129, torej več za 4.160 gld. Predloženi proračun posojilnega zaklada za leto 1893. kaže potrebščine 69.798 gld. 30 kr., pokritja pa 74.090 gld. 58 kr., torej presežka za 4.292 gld. 28 kr.

Bilanca in proračun vzela sta se na znanje in odobrila brez ugovora.

Posl. dr. Tavčar poročal je v imenu upravnega odseka o izločitvi delne proge deželne ceste Logatec-Idrija od deželne meje pri Vrščevem do erarskega skladišča za les stoječega za mostom čez Nkovo v Zgornji Idriji iz kategorij deželnih cest.

Vzprejel se je dotični načrt zakona brez debate v vseh treh branjih.

Posl. Krsnik poročal gledé uvrstitve v Kamniškem cestnem skladovnem okraji se nahajajoče novo napravljene ceste, ki se odcepi v Radomljah od okrajne ceste Kamnik-Radomlje-Dob in stika pri Preserji z okrajno cesto Kamnik-Domžale-Sv. Jakob, z na njej se nahajajočim novo zgrajenim mostom čez Bistrico, mej okrajne ceste in gledé opustitve okrajne ceste držče iz Radomelj čez Homec na deželno cesto Kamnik-Trzin.

Upravni odsek predlaga:

Visoki deželni zbor izvoli skleniti:

1.) Na podstavi § 23., točka 3., zakona z dné 28. julija 1889. l., dež. zak. št. 17, se novo napravljena cesta, ki se v Radomljah od okrajne ceste Kamnik-Radomlje-Dob odcepi in stika pri Preserji z okrajno cesto Kamnik-Domžale-Sv. Jakob, z na njej se nahajajočim novo zgrajenim mostom uvrsti mej okrajne ceste in stavbe.

2.) Deželnemu odboru se naroča, da zaradi prevzetja ceste in mostu v oskrbo okrajnega cestnega odbora Kamniškega potrebno ukrene.

3.) Dež. odboru se naroča, da gledé opustitve iz Radomelj čez Homec na deželno cesto Kamnik-Trzin držče okrajne ceste postopa po smislu § 22., točka 2., zakona z dné 28. julija 1889. l., dež. zak. št. 17, ter o dotičnem vspehu poroča v prihodnjem deželnem zboru eventualno predloži dotični načrt zakona v ustavno odobrenje. — Predlog se vzprejme brez debate.

Ob 3. uri zaključil dež. glavar sejo in naznani, da bode prihodnja seja v petek dné 5. t. m.

Občni zbor „Narodne Tiskarne“

dne 30. aprila t. l.

(Konec.)

Predsednik g. dr. Tavčar je potem poročal še o društveni bilanci, ki se sme imenovati ugodna. Letos se je posebno veliko odpisalo pri strojih in pri starih, deloma neiztirljivih tirjavah, ki so se dolgo vrsto let vlačile po računih. Tako so se doslele zdrave ramere, vendar se bode gledalo tudi pri takih tirjavah rešiti, kar bi se morda še dalo. Denarni promet l. 1892. kaže: dohodkov 37.212 gld. 94 kr. (mej temi naročnina 13.594 gld. 96 kr., tiskarska dela 12.516 gld. 49 kr., naznanila 5674 gld. 2 kr. itd.) izdatkov 37.059 gld. 8 kr. preostanka v gotovini koncem leta je bilo 153 gld. 86 kr. Bilanca kaže, da aktiva znašajo 37.141 gld. 11 kr., pasiva pa 35.112 gld. 31 kr., čisti dobiček l. 1892. znaša torej 2028 gld. 80 kr. Rezervni zaklad znaša 6331 gld. 10 kr., specijalna rezerva pa 51 gld. 20 kr.

Ker nikdo ne ugovarja, odobri se poročilo g. Lavrenčiča, istotako tudi bilanca. Po predlogu g. Iv. Hribarja izreče se upravnemu odboru zahvala za trudoljubivo delovanje, zlasti za marljivo delovanje g. predsednika.

Predsednik g. dr. Tavčar predlaga, da se razdeli čisti dobiček po nasvetu odbora namreč: Za dividendo po 3 gld. od akcije 1200 gld., za nagrade uradniškemu osebju 300 gld., v specijelno rezervo, ki se je ustanovila lani, ker je rezervni zaklad že dosegel po pravih predpisanih vsoto, naj se uvrsti 202 gld. 80 kr., na račun bodočega leta pa se prenese 326 gld. Po kratkem razgovoru se odobre predlogi.

Dalje se je vzprejel g. dr. Štor predlog, da se „Narodna Tiskarna“ vpiše kot pokroviteljica v družbo „sv. Cirila in Metoda“, z dostavkom gosp. Iv. Hribarja, da se vsota 100 gld. vzame iz preneska za bodoče leto, vsota namenjena za specijelno rezervo pa ostane kakor je nasvetovana. V upravni odbor sta bila voljena potem gg. Ivan Hribar, dež. poslanec in notar Gogola. Kot pregledovalci računov voljeni so gg. Fr. Ks. Souvan, veletržec; F. Tratnik, višji davčni nadzornik; Iv. Vilhar, užitinski vodja; Fil. Zupančič, stavbeni podjetnik in Jan. Knez, posestnik. Kot overovatelja zapisnika pa gg. dr. Štor, odvetnik, in F. Tratnik.

Gosp. A. Trstenjak stavlja je potem nekatere nasvete, kako naj bi se preustrojila lista „Zvon“ in „Slovenski Narod“. Glede prvega želi, da bi prinašal po izgledu čeških listov tudi prevode iz družih slovanskih literatur in tudi iz francoske ter se bavił strogó samo z leposlovstvom. Glede drugega stavlja tudi razne nasvete, katere naj bi uvaževal bodoči odbor in gledal, da se list še bolj peča s slovanskimi zadevami.

Gosp. Iv. Hribar nasvetuje, naj bi „Zvon“ ostal bolj za izvirna dela, prevode pa naj bi izdajala „Narodna Tiskarna“ v posebni zbirki, katero naj bi naročniki „Zvona“ morda dobivali po znižani ceni. To bi ustrezalo vsem. Tudi naj bi bodoči odbor uvaževal, bi li ne kazalo prinašati v „Zvonu“ ilustracije in slike domačih krajev itd. Gotovo bi število naročnikov naraslo, ako se to uvede. Glede „Slov. Naroda“ se strinja z mnogimi nazori predgovornika.

Gosp. dr. Štor nasvetuje, naj bi bodoči odbor skušal ustreči želji mnogih, da se povekša oblika listu.

Vse te želje, oziroma nasveti so se odobrili in vzeli na znanje in se bode bodoči odbor gotovo oziral na nje kolikor bode moč. Zatem zahvalil se je g. predsednik dr. Tavčar udeležencem zbora ter zaključil zborovanje.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 2. maja.

Narod brez fraka.

Praška „Politika“ priobčila je v ponedeljski številki zanimiv dopis iz Trsta, v katerem se kratko a jedrnató karakterizirajo razmere na Primorskem. Dopisnik, čigar šifra „H“ je znana že dolgo vrsto let, je o svojem času mnogo pripomogel, da se je na Najvišjem mestu izvedela resnica o primorskih razmerah. Sedaj piše m j drugim: Ko je baron Pretis iz Gorice vladal Primorsko in Trst, opozarjal sem večkrat, kako se tu, ob južni meji države, žrtvujeta slovanski in nemški element italijanskemu, a vse je bilo zaman. Grof Taaffe ni bil slep za umetno ustvarjeno nevarnost; poslal je v Trst marsikateri opomin, a vse je bilo brez uspeha. Baron Pretis je delal, kar je hotel, ne da bi se brigal za želje Dunajske vlade. Centralistični Savel od nekdanj je bil postal svoje vrste avtonomistični Pavel, bil je avtonomni namestnik. Pri vsaki priliki se je potegnil za Tržaške Italijane, za vse pritožbe okoličanskih Slovencev je bil gluha, da, navadno jih je zavrnil še na žaljiv način: „Narod brez fraka“, kakor se je baronu Pretisu poljubilo imenovati Slovence, je bil po njegovi sodbi politično nesposoben za salon. Končno so se na Dunaji tega počenja vendar naveličali in baron Pretis je dobil plavo polo; gospod pl. Rinaldini je postal namestnik. Obljubil je koncilijantno politiko in se začetkoma tudi ravnal po tej obljubi. Začetkom njegovega namestnikovanja se je reklo, da od njega ni zahtevati, naj v nekolikih tednih odpravi grehe nekaterih let. No — gospod pl. Rinaldini je imel časa dovolj. Ni ga motila nikaka opozicija; rezultat pa je, da so sedaj razmerena Primorskem še slabše, kakor so bile za časa Pretisa. — Slovenstvo v okolici Tržaške je še vedno brez upliva, v Gorici vlada italijanska polovica prebivalstva nad slovensko in nemško, v Istri vlada italijanska manjšina nad slovensko in hrvatsko večino. — Sodim, da bodi vlada na Primorskem (in ne samo tam) nepristranska. Ako pa hoče iz ozirov na državno korist dajati kakemu elementu prednost,

Dalje v prilogi.

tem emisije 1890 nadvojvode Albrechta železnice, ki je bilo 1. maja 1893, izžrebalo: XXXIX žrebanje 5% srebrnih prioritetnih obligacij (I. emisije) 64 komadov in sicer štev. 950, 1546, 1910, 2144, 2807, 2982, 3447, 5659, 5684, 6035, 6238, 6392, 11121, 11462, 13903, 15225, 18604, 19969, 20195, 20415, 20459, 20751, 20758, 21943, 22666, 24053, 24985, 25373, 25499, 26144, 26276, 26587, 26881, 27493, 28073, 29950, 30315, 31461, 31928, 33034, 33436, 34196, 34217, 34726, 34889, 34927, 35221, 36150, 36163, 36851, 38380, 40206, 41836, 42294, 43067, 43212, 43675, 43871, 45677, 46420, 46628, 49679, 49776 in 50141. — XXVII. žrebanje 5% zlatih prioritetnih obligacij (II. emisije) 88 komadov in sicer štev. 103, 635, 649, 787, 1034, 2957, 3186, 3398, 3461, 3467, 3502, 3544, 5020, 5054, 5475, 5704, 6139, 6325, 6397, 6499, 6924, 7020, 7137, 7286, 7297, 7303, 8341, 8445, 8632, 8760, 8782, 8874, 8964, 9034, 9070, 9375, 9706, 9994, 10054, 10526, 10582, 10775, 10782, 11209, 11377, 11488, 11541, 11827, 11951, 12223, 12375, 12464, 12513, 12540, 12586, 12731, 12757, 13379, 13438, 13803, 14037, 14058, 14076, 14083, 14119, 14659, 14718, 15123, 15195, 15198, 15279, 15328, 15391, 15440, 15466, 17220, 17285, 17520, 17600, 17972, 18428, 18621, 18920, 19278, 19504, 19520, 19689, 19994. — VI. žrebanje 4% srebrnih prioritetnih obligacij (emisije 1890.) 25 serij in sicer številke 1247, 2615, 3121, 3130, 3533, 3585, 4540, 5527, 6470, 6776, 7388, 8774, 8892, t. j. 13 komadov po gld. 1000. —, zatem številke: 10541/10545, 19671/19675, 20901/20905, 21731/21735, 28426/28430, 37711/37715, 40536/40540, 43566/43570, 44806/44810, 49166/49170, 53346/53350, 54531/54535, t. j. 60 komadov po gld. 200. — Odplačevale se bodo te izžrebane obligacije od dne 1. novembra 1893. naprej in sicer one 5% srebrnih prioritetnih obligacij I. emisije z a. v. gld. 300. — v srebru komad, one 2% zlatih prioritetnih obligacij II. emisije z a. v. gld. 200. — v zlatu za komad in one 4% srebrnih prioritetnih obligacij emisije 1890 z a. v. gld. 1000. — v srebru oziroma a. v. gld. 200. — za komad. Od imenovanega termina dalje se izžrebane obligacije ne obrestujejo.

— (Corrigendum.) V včerajšnji številki urinila se je v notici „Štrajkujoč zagovornik“ neljuba tiskovna pomota. V 7. vrsti od spodaj prve kolone na šesti strani naj se čita: „za kolero, kar je bilo po bakteriološki preiskavi t. d., kar so menda č. č. čitatelji že sami popravili.“

Razne vesti.

* (Znamenit konvertit.) Znani madjarski in nemški pesnik, dvorni svetnik v ministerstvu vnanih rečij, Ludovik Doczi, prestopil je te dni k katoliški cerkvi.

* (Ekskomuniciran jezuit.) Nemški jezuit grof Hoenbroech, čigar zoper jezuvite naperjeni spis obuja v vsem svetu velikansko senzacijo, je bil te dni, kakor poroča „Mannheimer Volksblatt“, izključen iz katoliške cerkve, ker je baje izdal spovedne tajnosti. — Za resničnost te vesti nōsi odgovornost imenovani list.

* (Velika tatvina.) Ruski car je dovolil, da se razstavijo v Chicagu tudi demanti carske obitelji, vredni veliko milijonov. Te dni odprli so ruski komisariji v Chicagu dotični zavoj, v katerem so bili po posebnem odposlancu prineseni demanti, in ga našli — praznega.

Književnost.

— „Ljubljanskega Zvona“ je te dni izšla peta številka z bogato in skrbno izbrano vsebino. V pripovednem delu čitamo nadaljevanje obeh dosedanjih povestij: Nemcigrenovega „Abadona“ in Kersnikove „Jare gospode“, sicer pa se nadaljujejo ti-le zanimljivi članki: „Pogubni malik svetá“, spisal prof. dr. S. Šubic, „O pomenu naših krajevnih imen“, spisal E. Lah, „K zgodovini Wolfovega slovensko-nemškega slovarja“ (Konec), spisal dr. J. Vošnjak, „K prvemu sešitku slovensko-nemškega slovarja Wolfovega“, spisal prof. M. Valjavec in „Prinos k slovenskemu knjižstvu“, spisal prof. V. Bežek. Nov je članek „O slovenskih in nemških čitankah na naših srednjih šolah“ iz peresa prof. V. Bežka, mej „Književnimi poročili“ pa se pričinja ocena Trstenjakove knjige „Slovensko gledališče“. — Osobito krasen je tákrat pesniški del. Dočim pričbujejo A. Funter, Fr. Gestrin, Rástislav in Breda manjše pesmi liriskega značaja, objavlja A. Aškerc pod naslovom „Grešnik“ indsko legendo,

na katero zaradi nje odločne prezorne tendencije še posebej opozarjamo svoje čitatelje. Sosebno pa je ustreglo uredništvu prijateljem leposlovnih književnosti, da si je pridobilo povest v verzih „Olgo“, katero je nedavno v Dunajskem klubu bral prof. J. Stritar. Odkritosrčno nas veseli, da se je ta odlični književnik zopet oglašil v javnosti, in sicer s proizvodom, ki mu brez dvojbe pridobi mnogo novega priznanja. Za prihodnjo številko obeta uredništvo novo pesem Stritarjevo, „Večerno“. — Kakor se vidi, ponuja „Ljublj. Zvon“ vsakemu čitatelju dovolj raznovrstne tvarine, katero pač najbolje priporočajo imena pisateljev sama.

— Izvestja muzejskega društva za Kranjsko. Urejuje Anton Koblar. Sešitek 2. Vsebinska temu sešitku je jako mnogovrstna in zelo zanimljiva. Na prvem mestu čitamo poročilo neutrudnega preiskovalca g. Pečnika o „Najnovjših izkopinah z Gore pri Šmariji“; potem nadaljevanje važne nemško-slovenske starinoslovske terminologije iz peresa prof. S. Rutarja ter obširno in korenito razpravo prof. Scheinigga o slovanskih osebnih imenih v starih listinah. Urednik Izvestij g. Koblar spisal je dve izborni razpravi „Donesek k zgodovini pošte na Kranjskem“ in „Drobtinice iz furlanskih arhivov“, g. S. Robič pa nadaljuje svojo studijo o kranjskih mahovih. — Tudi v rubriki „Mali zapiski“ čitamo nekaj jako zanimljivih člančičev: tako poročilo iz Italije; „Stolp Ljubljanskega gradu“, „Kranjski del Ljubljanske škofije l. 1605“, „Darovanje sveč v Ljubljanski stolnici l. 1597“; — „Slovstvo o domoznanstvu slovenskih dežel“; — „Ptiči v tivolskem gozdu pri Ljubljani“ in „Starijske najdbe pri mestu Kranju“.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Gradec 3. maja. Namestnik odgovoril v današnji seji na včerajšnjo interpelacijo poslanca dra. Dečka, da je volitev v bolniško okrajno blagajno ustavil. Dež. zbor vzprejel predlog, da se zavrne prošnja društva „Südmark“ za subvencijo. Zasedanje se sklenilo s primernimi nagovori.

Praga 3. maja. Namestnik grof Thun odgovoril je v današnji seji na interpelacijo gledé protisemitskih izgrediv, rekši, da na dekliskem truflu, vsled katerega so nastali izgredivi, ni bilo nikakih sledov sile; dekle se je samo umorilo. Namestnik obsojal protisemitsko gibanje in rekel, da se mu morajo vladni organi upreti, ako se nezakonito izraža.

Budimpešta 3. maja. Cesar danes dospel. Že ob 4. uri zjutraj zbrala se velika množica okoli kolodvora. Vse hiše so bogato okrašene. Na kolodvoru čakali Wekerle, vsi ministri, mnogo poslancev vseh strank, mej njimi Apponyi, Tisza Kalman, škofje, zastopniki občine in drugi dostojanstveniki. Cesar se pripeljal ob 5. uri 40 minut in bil pozdravljen z viharinimi eljen-klici. Cesar ogovoril Wekerla in nadškofa Czászko ter dal roko ministrom, Tiszi in županu in se, povsod burno pozdravljan, peljal v kraljevski дворец.

Peterburg 3. maja. Poročila listov, da bo letina slaba in da misli vlada prepovedati izvažanje rži, povsem neosnovana.

Korfu 3. maja. Koburžan, prišedši z otoka Zante, dospel sem.

Katanija 3. maja. Včeraj dopoldne bil precej močan potres, kateri se je čutil v Randazzu, Brontu, Montalbanu in drugih krajih. Škode ni.

London 3. maja. Poslanska zbornica vzprejela državni proračun v drugem čitanju.

Narodno-gospodarske stvari.

— Slovenska posojilnica v Ptuiju zgradila si je svojo hišo. To je dokaz, da društvo prav lepo napreduje. Hiša je jako lepa, da so Ptujski Slovenci lahko ponosni nanjo.

— Hranilnica in posojilnica v Črnem na Koroškem imela je v drugem upravnem letu 1892. nad 32.000 gld. denarnega prometa. Dohodkov je bilo 16.608 gld. 16 kr. Izdatkov istotoliko v številu gotovino koncem l. z 578 gld. 3 kr. in vlogov v poštno hranilnico z 100 gl. Dobička bilo je 227 gl. Rezervni zaklad znaša 271 gld. 73 kr. Hranilne vloge se vzprejemajo od vsakega, če tudi ni ud za druge, in se obrestujejo po 4½%. Posojila se dajejo oproti 5½% samo zadržnikom. Uradni dan je vsako nedeljo od 1/3 do 4. ure popoldne.

Bratje Sokoli!

Dne 4. majnika 1893. l.

priređi

„SOKOL“

svoj

prvi prijateljski večer.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Lokal: Hafner-jeva pivarna (Sv. Petra cesta).

Ker je namen tacih večerov jedino le korist in prospeh lepe Sokolske ideje, bratskega občevarja in prijateljskega združevanja, vabi k mnogobrojni udeležbi odbor „Sokola“.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Zahvala.

Blag. gospod J. C. Mayer v Ljubljani blagovolil je darovati za vodovod v Ribnici vsoto 100 gld., za koji velikodušni dar se podpisanece najiskrenejše zahvaljuje. V Ribnici, dne 1. maja 1893.

Jos. Klun, župan.

Zahvala.

Gospod deželni poslanec dr. Ivan Dečko nabral je mej gg. slovenskimi poslanci v štajerskem deželnem zboru vsoto štiridesetih goldinarjev kot podporo akademskemu društvu „Triglav“. Za ta velikodušni dar se gospodu nabiralju in vsem gg. darovateljem imenom društva najtopleje zahvaljuje odbor.

Umrli so v Ljubljani:

29. aprila: Marija Kosmač, kurjačeva hči, 2½ leta, Strelške ulice št. 11, davica.

30. aprila: Reza Zupandčič, kuharica, 33 let, Žabjak št. 2, jetika. — Ana pl. Fichtl, uradnikova vdova, 82 let, Spitalske ulice št. 5, marasmus senilis.

1. maja: Henrik Podbregar, konduktarjev sin, 2 leti, Vegove ulice št. 12, jetika.

V deželni bolnici:

29. aprila: Andrej Pogačar, gostič, 43 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
1. maja	7. zjutraj	735.5 mm.	10.8° C	sl. zah.	obl.	6.00 mm.
	2. popol.	736.9 mm.	11.8° C	sl. vzh.	obl.	dežja.
	9. zvečer	738.4 mm.	10.0° C	sl. zah.	obl.	
2. maja	7. zjutraj	739.8 mm.	6.0° C	brevz.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	738.6 mm.	17.6° C	sl. jzh.	jasno	
	9. zvečer	738.7 mm.	12.0° C	sl. zah.	jasno	

Srednja temperatura 10.9° in 11.9°, za 0.4° in 0.5° nad normalom.

Dunajska borza

dne 3. maja t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 98.50	—	gld. 98.40
Srebrna renta	98.15	—	98. —
Zlata renta	117.20	—	117.30
4% kronska renta	97.15	—	96.95
Akcije narodne banke	983. —	—	984. —
Kreditne akcije	341. —	—	338.25
London	122.70	—	122.90
Srebro	—	—	—
Napol.	9.75	—	9.76 1/2
C. kr. cekini	5.78	—	5.78
Nemške marke	60.05	—	60.05

Viljemina Aussetz, rojena Frank, na-znanja žalostnim srcem, da je nje nepozabni soprog, gospod

MIHAEL AUSSETZ

c. kr. poštar in posestnik v Krškem

dne 30. aprila 1893 ob 1. uri zjutraj, po kratki bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, nagloma umrl.

Truplo dragega preminolega položilo se bude dne 1. maja ob 3. uri popoldne na mestnem pokopališču v Krškem k večnemu počitku. Rajniki priporočajo se vsem znancem in prijateljem v blag spomin. (466—2)

V Krškem, dne 30. aprila 1893.

Mesto vsakega posebnega naznanila.

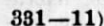
Stanovanje

v bližini deželnega gledališča, obstoječe iz dveh sob, kuhinje in kar zraven pripada, vsame takoj v najem. — Kdo? pové iz prijaznosti g. Štešarok. (471)

Dobiva se v vseh **specerijskih, delikates-**
nih prodajalnicah in konditorijah.

Marija Vehovec.

Peter Lassnik.

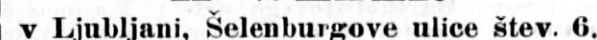

Mestni trg šte. 15.

za 2 minuti naprej. (12-95)

samec s 33 leti, posestnik zemljišča v vrednosti 4000 gld. in ob enem gostilničar na deželi. Želeti je starost od 20—35 let in premoženja od 1500—3000 gld. Udove brez otrok niso izvzete. — Ponudbe pod: **V. K. št. 4, pošta Krška vas, Dolenjsko.**

izumila in ga jedina proizvaja.

25. aprila 1893.

v Ljubljani, dne 28 aprila 1893.

Natančnejša pojasnila daje **c. kr. notar Hudovernik v Kostanjevci.** (445—3)

(370-8)

NB. Naj se na znanje vzeti blagovoli, da nimamo v Ljubljani nikake filijalke, in prosimo najljubše, naj se kupci blagovolijo potruditi direktno do nas **samo** Kongresni trg (Tonhalle).

Mala oznanila.

Pod Trančo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

prporoča
J. Soklič.

Gledališke ulice št. 6.

J. Levec (64)

trgovina z deželnimi pridelki
v Ljubljani, pri mesarskem mostu

Kupuje vsakovrstne rastline, semena, korenine, rože za zdravila, kakor Arnikove rože, Sentjanžve koreninice, bele kresnice, češminova zrnja, smrekovo seme, trljikovo lubje, ržene rezičke in druge poljske pridelke. Seno za konje in govejo živino v večjih množinah. Trgovina z raki. Blago kupuje po najvišjih cenah.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (66)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

FRAN S. BARAGA

— slikar — (405) 1

na Emonski cesti št. 10

prporoča se p. n. občinstvu in visokocastiti duhovščini za slikanje cerkv, znamenj, novih stavb, sob, za barvanje hiš sgrafito, za firme in dekoracije po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah.

Jos. Stadler

stavbeni in galanterijski klepar in uradni potrjeni vodovodni instalatér na Starem trgu št. 15

prporoča se za vsa v njegovo stroko spadajoča stavbinska dela v mestu in na deželi, kakor tudi za popravila. **Vodovodne naprave** vsake vrste prevzemlje ter z vso natančnostjo in poroštvom izvršuje. — Troškovniki pošiljajo se na zahtevanje zastoj. (57)

IVAN VIDER

umetni in kupčijski vrtnar v Ljubljani, Gradišče št. 16

prporoča se častitemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih **vencev in šopkov** in vseh v njegovo stroko spadajočih del. Na prodaj ima vedno mnogovrstne **cvetlice in cvetlične grmiče** po najnižjih cenah. (200)

J. J. NAGLAS leta 1847.

Ustanovljeno

tovarna pohištva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).

Zaloga jednostavnega in najfinerega lesenega in oblaženega pohištva, zrcal, strugarskega in pozlatarskega blaga, pohištvene robe, zavés, odej, preprog, zastiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blaginje. (69)

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.

Priznana izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.

(70) **F. Ferlinc**, restavratér.

F. BILINA & KASCH

Židovske ulice št. 1

prporočata svojo bogato zalogo vseh vrst **rokovic**, tako od usnja (lasten izdelek), kakor tudi od drugega blaga. **Kirurške obveze** (le lasten izdelek), jamčeno najboljša vrste, z raznimi kirurškimi pripravami. Velika izbira **kravat, hlačnikov, krtač, glavnikov, mila in parfumov**. Vse po najnižjih cenah.

Josip Reich

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4

prporoča čast. občinstvu dobro urejeno **kemično spiralnico** v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Preginjala vsprejmo se za pranje in črni v pobarvanje. V barvariji vsprejma se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah. (147)

ADOLF HAUPTMANN

tovarna

oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja

v lastni hiši

v Ljubljani, na Resljevi cesti št. 41.

Filijala:
Slonove ulice št. 10—12.

Evgenij Betetto

tovarna za metlje

v Ljubljani, Florjanske ulice št. 3

prporoča čast. občinstvu in gg. trgovcem svojo veliko zalogo vsakovrstnih **metelj** od najfinerejših do najcenejših po najnižjih cenah. Ceniki so na razpolaganje zastoj in franko. (156)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost. (146)

Glavni zastop **Bartholjjevega originalnega karbolinija**. Maščoba za konjska kopita in usnje.

SPRAJCAR IVAN

stavbeni in umetni ključar Kolodvorske ulice št. 22

prporoča svoje (155)

valčaste ograde za okna in vrata lastni izdelek, prava jeklena plehovina, s tihim zaporom in trajnostjo. Popravila v tej stroki se vsprejemljejo ter izvršujejo natančno in po nizki ceni.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje.

(164)

J. MÜLLER (163)

fotografsko - artistski zavod v Frančiškanskih ulicah št. 8

prporoča svoj atelier za vsa v fotografsko stroko spadajoča dela, kakor: portrete, krajepise, interieurs, reprodukcije, vsakovrstne podobe, pisave, načrte itd. Momentne fotografije za otroke, povešanja vsake vrste po najnovejših skušnjah. Vsprejemlja vsa v fotografsko stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

M. RANTH (Viktor Ranth) (150)

Ljubljana, Marijin trg 1

prporoča veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtene blaga in podvlek, bombaža in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavljikanje, tkanega in nogovičarskega blaga, predpasnikov, živetkov in rokovic, pozamentirkega in drobnega blaga, trakov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in preprog, umetelnih cvetk in njih delov.

G. Tönnies v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovinolitvico.

Izdeluje kot posebnost: **vse vrste strojev za lesoreznilce in žage**. (144)

Prevzame cele naprave in odkrube parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3

prporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih **pečij in glinastih snovij** kakor tudi **štedilnikov** in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (149)

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Vrhniškega piva.

Priznana izvrstna restavracija z veliko dvorano za koncerte itd. in lepim vrtom. (152)

— Kegljšče je na razpolago. —

Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Hôtel „Pri Slonu“

I. vrste

v sredi mesta in v bližini c. kr. pošnega in brzojavnega urada.

Sobe od 70 kr. naprej.

Restavracija in kavarna sta v hiši.

Železna in parna kopelj urejena po Francovih kopelih po c. kr. vladnem svétniku g. prof. dr. pl. Valenti.

L. M. Ecker

stavbeni klepar, konc. vodovodni instalatér Ljubljana (142)

Dunajska cesta št. 7 in 14

prporoča svojo bogato zalogo **kleparskega dela**. Izdeluje vsa v njegov obrt spadajoča dela v mestu in na deželi. Izvrševatelj **lesenih, cementnih in klejnih streh**. Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in kleja. Na pravilni **strelodovod** po novi sistemi.

Fran Toni

vulgo Srakar

izprašani kovač

Kravja dolina št. 2

izdeluje vsa v njegov obrt spadajoča dela po nizkih cenah. (154)

Dobro delo in točna postrežba.

Posebno se prporoča za **nove konjske podkove**.

Uniforme za c. kr. drž. uradnike, uradnike c. kr. drž. železnice, privat. železnice, kakor tudi za c. in in kr. vojsko izdeluje podpisane po najpovoljnejših cenah; tudi preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor **sablje, meče, klobuke za parado**, zlate obročke itd. **Civilne oprave** izdelujejo se po najnovejši fačoni. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

F. Casermann (158)

krojač za civilne oprave in uniforme.

Pozor gg. krojači!

FELIKS URBANC

v Ljubljani, pri Železnem mostu

ima veliko zalogo vseh vrst suknene blaga, Jägerndorfskih, Brnskih tkanin in lodna, kakor tudi mnogovrstnega manufakturnega blaga, hlačevine in vse k obiekam potrebne oprave. (199)

Prporočati je vsem, kateri hočejo dobro blago po nizki ceni imeti!

Pivovarna J. Auer-ja

Gledališke ulice.

Izvrstno pivo lastnega izdelka. Pristna doljenjska, hrvaška in črna istrska vina. Priznana dobra jedila. Velik, zračni vrt s steklenim salonom in kegljiščem. Točna in cena postrežba. (404) 1

J. Auer, pivovar.

Ivan Somnitz

(prej Fr. Pettauer)

urar c. kr. priv. južne železnice Ljubljana, sv. Petra cesta št. 18

prporoča svojo **veliko zalogo ur**.

Poprave se izvršujejo hitro in dobro. (63)

Odlikovan v Gradci 1890, v Trstu, Gorici, Zagrebu 1891.

Fran Kaiser puškar v Ljubljani

prporoča mnogovrstno zalogo orožja in raznih lovskih potrebščin — kakor tudi pušk lastnega izdelka ter izvršuje vsakojaka popraviljanja točno in po najnižjih cenah. (406)

Vizitnice in **Kuverte s firmo** prporoča „Narodna Tiskarna“.

R. Ranzinger spediter

na Dunajski cesti šte. 15

prevzema vsakovrstne izvožnje in dovožnje na c. kr. državni in c. kr. priv. južni železnici z zagotovilom točne in cene izvršbe. (65)

Kavarna in restavracija v Švicariji.

Od 23. aprila naprej o vsakem času mej dnevom **gorke jedi**. Najudaneje podpisani se bodo prizadevali, zadovoljiti svojim velenjenim p. n. gostom v vsakem cizru.

Z velespoštovanjem
H. Eder, restavratér.
1 (192)

Podobe umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“ (Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar) dobivajo se na karton-papirji tiskane **komad po 20 kr.** v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu **A. Zagorjan-u** in pri družih knjigo-tržcih.